

**KADINLAR EĞİTİM SEN'DE
ÖRGÜTLENİYOR,
EĞİTİM SEN
KADINLARLA GÜÇLENİYOR**

**Eğitim Sen Yayınları - Nisan 2024
Eğitim Sen Kadın Bülteni Ekidir**

EĞİTİM SEN

Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası

***

Adına Sahibi: Kemal Irmak
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Zülküf Güneş

***

Adres: Aziziye Mah. Cinnah Cad. Willy Brand Sokak No: 13
Çankaya / ANKARA 06680

Tel: (0312) 439 01 14 (pbx) **Fax:** (0312) 439 01 18

E-posta: bilgi@egitimsen.org.tr **Web:** www.egitimsen.org.tr

***

Hazırlayan: Merkez Kadın Sekreterliği

***

Dizgi / Kapak: Serpil Ergün

***

Nisan 2024 - Eğitim Sen Kadın Bülteni ekidir.

Yayın hakkı Eğitim Sen'e aittir.

***

Baskı:

Eğitim Sen Yayınları - Nisan 2024
Eğitim Sen Kadın Bülteni Ekidir

Sevgili Kadınlar,

Haklarımıza, yaşamlarımıza, emeğimize ve bedenimize dönük saldırıların arttığı bir süreçte biz kadınlar erkek egemen kapitalizmin yarattığı yoksulluğu, işsizliği, ayrımcılığı, eşitsizliği, cinsiyetçiliği, gericiliği, şiddetin her türlüsünü, en ağır biçimleriyle yaşıyoruz.

Siyasal iktidarın ekonomik, siyasi ve sosyal politikaları ve uygulamaları ile çalışma biçimlerinin esnekleştirilmesi, sosyal güvenlik sisteminin yeniden yapılandırılması, kadınların ev içindeki ve emek piyasasındaki konumunu olumsuz etkiliyor. Esnek, kısmi ve evden çalışma biçimleri yaygınlaştırılıyor. Kadınların hane içindeki bakım görevlerini aksatmadan istihdam edilebilmelerini sağlayacak bir çalışma alanı yaratılıyor.

Öte yandan, kadınların emekleri üzerindeki bu denetim ilkokuldan üniversiteye kadar, mesleği icra etme imkânı veren çeşitli eğitim ve öğretim kurumlarından dışlanması, belirli mesleklere girmelerinin engellenmesi, işe alım uygulamalarında ayrımcılık yapılması, çalıştıkları işte yükselmelerinin önlenmesi, evlenmeleri durumunda çalışma yaşamının dışına çıkartılmaları veya bazı hakları kısıtlanarak kalmalarına izin verilmesi, işten çıkarmalarda erkeklere kıyasla önceliğin kadınlara, özellikle evli kadınlara verilmesi, erkeklere kıyasla daha düşük ücret ödenmesi gibi çok farklı biçimlerde yaşıyoruz.

Yoksulluk Kadınlarla Özdeşleştiriliyor

Türkiye’de ve dünyanın hemen her yerinde kadınlar büyük ölçüde herhangi bir sosyal güvence olmadan, kayıt dışı çalıştırılıyor, “ucuz emek gücü” olarak görülüyor ve “eşit değerde işe eşit ücret”ten yoksun bırakılıyor. Kadın istihdamı daha kayıt dışı, düşük ücretli işlerde ve sosyal güvenlikten yoksun bir şekilde gerçekleşirken, kadınlar çalışma yaşamında çeşitli ayrımcılık uygulamalarıyla karşılaşılıyor.

Kamusal hizmet kapsamında devletlerin sorumluluğunda olması gereken çocuk, hasta, yaşlı, engelli bakımı gibi hizmetler kadına yükleniyor. Kadınlar bu nedenle istihdamdan kopuyor ya da istihdam alanına giremiyor. Kadınlar kamusal alandan, sosyal yaşamdan, üretimden uzaklaşmak zorunda bırakılıyor.

Bu koşullar altında her beş kadından yalnızca biri kayıtlı, tam zamanlı istihdama erişebiliyor. Kadın işsizliği ise her zaman olduğu gibi tüm işsizlik türleri içinde en yüksek orana sahip olanı. Güncel verilere göre, genç işsizliği yüzde 32,3 iken genç kadın işsizliği yüzde 41,1. Kadınların eğitime katılım oranı artsa da işsizlik oranında ciddi bir değişim olmuyor.

Haklarımıza Dönük Saldırılar Hiç Olmadığı Kadar Arttı

Siyasal iktidar ve yanına aldığı ittifaklar Kadına Karşı Şiddetin ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin İstanbul Sözleşmesi'ni hukuksuz bir şekilde geri çekti. Bunun yanı sıra 6284 Sayılı Kanun'un yerli ve milli olmadığını her fırsatta dillendiren iktidar, yanına aldığı gerici-milliyetçi tarikat, cemaat ve medyası ile kadın ve LGBTİ+ düşmanlığını, nefret söylemini yaygınlaştırıyor. Başta boşanma ve nafaka olmak üzere Medeni Kanun'da yer alan, kadınların lehine olan maddeler hedef alınarak, mücadele ederek elde ettiğimiz haklarımız gasp ediliyor. Anayasa değişikliğiyle bütün kadınları aynı şekilde örtünmeye zorlayacak, erkekler için çok eşliliğin önünü açacak, istismara yasal kılıf yaratacak düzenlemeler getirilmek isteniyor. Hukuktan eğitime, sağlıktan kültüre ve gündelik yaşama kadar her alanda laikliğe dönük saldırılar sürerken, şeriat söylemleri ile biz kadınlar her gün daha fazla karanlığın içine çekilmek isteniyoruz.

Türkiye'de her gün en az 3 kadın katlediliyor. Yapılan yasal düzenlemeler ve cezasızlık politikaları ile failler cesaretlendiriliyor. Ve bu politikaların sonucu kadınlar için daha fazla şiddet, taciz, tecavüz ve katliam anlamına geliyor. Öte yandan fiili kürtaj yasaklarıyla, nüfus politikalarıyla, kadınların kıyafetlerine dönük müdahalelerle bedenlerimiz üzerindeki denetim mekanizmaları devam ediyor. Kılık kıyafeti düzenleyen kanun ve yönetmeliğe uygun olduğu halde kadınların giydikleri, dine referansla soruşturmaya tabi tutuluyor. Milli Eğitim Bakanlığı'nın önlük dayatması da bu politikalardan azade değil. Diyebiliriz ki, bedenlerimize, kıyafetlerimize dönük müdahaleler ile tariflenen "makbul kadın" sınırlarında yaşamaya zorlanıyoruz.

Kız Çocukları Eğitimden Koparılıyor

Dünya genelinde milyonlarca kız çocuğu, hala eğitime, sosyal ve yasal haklara erişemiyor, erken yaşta evlenmeye zorlanıyor; çocuk işçiliğine, ev

içi emek sömürüsüne, yoksulluğa, şiddete, istismara ve ayrımcılığa maruz kalıyor. Türkiye’de de durum farklı olmamakla birlikte, siyasi iktidarın sorunu çözmek yerine katmerleştiren politikaları sonucunda giderek ağırlaşıyor. Öyle ki, çocuk yaşta evliliklerin yolunu açan, şiddet ve istismar faillerinin elini kolaylaştırıp cesaretlendiren yasal düzenlemeler ve MEB yönetmeliklerinde yapılan değişikliklerle kız çocuklarını eğitimden, toplumsal hayattan koparıp güçsüzleştiren, geleneksel ataerkil rollere hapseden politikaları meşrulaştırıyor. ÇEDES gibi projelerle laik, demokratik, bilimsel eğitim yok ediliyor; çocuklara çok küçük yaştan itibaren katı cinsiyetçi iş bölümünü yeniden üretecek pratikler öğretiliyor. Fetvalarla, Diyanet aracılığıyla bu sistem destekleniyor. Karma eğitime yönelik müdahaleler artıyor. Milli Eğitim Bakanlığı kendi yetki, görev ve sorumluluklarını adeta tarikat ve cemaatlere devrediyor. Laiklik ve toplumsal cinsiyet eşitliği, müfredattan da tamamen silinmek isteniyor.

Söyleyecek Sözümüz, Değiştirecek Gücümüz Var!

Yaşamlarımıza, haklarımıza ve geleceğimize dönük tüm saldırılara karşı kararlılıkla, inançla mücadele ediyoruz. Mücadelemizi güçlü kılan ise her koşulda var ettiğimiz kadın dayanışmamız. Eşit, özgür, savaşımsız, şiddetsiz bir yaşamı örme yolunda emin ve güçlü adımlarla yürüyoruz. Bizi toplumsal yaşamın dışına çıkarıp eve hapsedmek isteyen erkek egemenliğinin hayallerini boşa çıkarıyoruz. Makul gördükleri sınırlarda yaşamayı reddediyoruz. Umudumuzu, heyecanımızı, öfkemizi, neşemizi, kahkahalarımızı içimize gömmüyor, birbirimize yurt oluyoruz. Bedenimize, kimliğimize, emeğimize, yaşamlarımıza daha çok sahip çıkıyoruz. Biliyoruz, görüyoruz ve asla susmuyoruz. Şiddete, tacize, tecavüze, cinsiyetçiliğe, eşitsizliğe, ırkçılığa ve kadınların yok sayılmasına yönelik politikalara karşı özgün, yeni ve yaratıcı direnişlerimizi birbiriyle buluşturuyoruz. İşte, okulda, tarlada, fabrikada, atölyelerde örgütleniyor, evlerde özgürleşiyor, sokakları ve yaşamın her alanını özgürleştiriyoruz. Emeklerimizi buluşturuyoruz birbirimizle. Bedenlerimiz bizimdir diye haykırıyoruz en gür sesimizle. Ve biz kadınlar susmuyoruz yaşamın hiçbir yerinde. Dayanışmayla güçleniyor, eşit ve özgür, demokratik, laik bir dünya düşünüyü birlikte örgütleyiyoruz. Biz kadınlar bugün, birlikte daha örgütlü ve daha güçlüyüz.

Sen de Eğitim Sen'de örgütlen, kadın dayanışmasını ve mücadelesini birlikte büyütelim, birlikte değiştirelim.

ÇÜNKÜ

EĞİTİM SEN kurulduğu günden beri toplumdaki cinsiyet eşitsizliğinin farkında olmuş ve gerek aile içinde gerekse de çalışma yaşamında eşitsizliklerin ortadan kaldırılması için mücadele etmiştir. Bu doğrultuda sendikamızın genel kurullarında kararlar alınmış, kampanyalar örgütlenmiştir. Yapılan kampanyalar da doğum izninin uzatılması, kadın emekçilerin pantolon giyme hakkını elde etmesi gibi önemli kazanımlar elde etmiştir. Kadını yok sayan, kabul edekse de sadece muhafazakâr aile yapısının bir eklentisi olarak tanımlayan, kamusal alandaki varlığını geçici ve kadının rolünü sadece "anneliğe" indirgeyen, kadınların iş yaşamındaki sorunlarını görmezden gelen sendikaların bakış açısının aksine Eğitim Sen'in temel politikası, her türlü ayrımcılıkla birlikte, çalışma yaşamında, ailede ve toplumsal alandaki cinsiyet eşitsizliğine karşı olmaktır. Bu bağlamda;

- Eğitim Sen, yaşamın her alanında cinsiyet özgürlüğünü ve eşitliğini sağlamayı esas alır. Ulusal ve uluslararası kadın örgütleriyle iş birliği yapar. Kadın eğitim ve bilim emekçilerinin çalışma yaşamında ve sendikada kadın olmaktan kaynaklanan sorunlarına çözümler üretir, ek haklar elde etmelerine, olanak sağlar; pozitif destek sunar.
- Cinsiyet eşitlikçi bir eğitim sistemi için mücadele eder, okul müfredatlarına, okul öncesi eğitimden başlayarak tüm eğitim kademelerinde kadın hakları ve kadın özgürlüğü, toplumsal cinsiyet eşitliği vb. derslerin konulması için çalışmalar yapar.
- Eğitim Sen, kadın üyelerinin yönetsel birimlerde yer alması yönünde pozitif ayrımcılık uygular. Diğer sendikalarda yönetim kademelerinde kadınlara neredeyse hiç yer verilmezken, Eğitim Sen kadınların sendikalaşması ve sendikal örgütlerin karar ve yönetim organlarında aktif olarak yer almaları için en az %40 oranında kadın kotası uygular.
- Kadın sekreterliği 2000 yılından beri hem genel merkezde hem de şubelerde yürütülmektedir. Genel Merkez ve şubelerde iş yeri, şube ve merkez kadın meclisleri vardır ve kadın meclisleri karar organıdır.

Eğitim Sen, bütün plan program ve faaliyetlerine dair bütçe planlamasını oluştururken, toplumsal cinsiyete duyarlı bütçe yaklaşımını esas alır.

Kadın eğitim emekçilerinin çalışma yaşamı başta olmak üzere, yaşamın her alanında yaşadığı eşitsizliğe, ayrımcılığa, mobbinge, şiddete ve tacize karşı mücadele eder.

TÜM KADINLARI EĞİTİM SEN'DE ÖRGÜTLENMEYE, TALEPLERİMİZİ SAHİPLENMEYE, EŞİTLİK VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELEMİZİ GÜÇLENDİRMEYE ÇAĞIRIYORUZ!

- İstanbul Sözleşmesi'nden geri çekilme kararının iptal edilmesi ve 6284 Sayılı Yasa'nın etkin bir şekilde uygulanması için,
- Çalışma hayatında kadına yönelik her türlü ayrımcılığın terk edilmesi, esnek çalışma biçimlerine, cinsiyetçi iş bölümüne, ücret eşitsizliğine son verilmesi, ILO'nun İş Yerinde Taciz ve Şiddeti Önlemeye yönelik 190 sayılı Sözleşmesi'nin onaylaması için,
- Güvenceli iş, güvenli gelecek, insanca yaşamaya yetecek ücret için,
- Yetki ve karar mekanizmalarında eşit temsiliyet sağlanması için,
- Kadınların istihdama katılımının önündeki engellerden olan çocuk, hasta, yaşlı, engelli bakımının kamusal hizmet olarak sunulması, ev işlerini kadının üstünden alacak sosyal politikaların yapılması ve hayata geçirilmesi için,
- Tam zamanlı, ücretsiz, nitelikli ve anadilinde hizmet veren kamu ve mahalle kreşlerinin açılması için,
- 8 Mart'ın kadınlar için ücretli izin günü sayılması için,
- Kadınlar ve LGBTİ+'lara yönelik her türlü ayrımcılığı ve şiddeti önleyen yasal düzenlemeler yapılması için, Kadın Bakanlığı kurulması, toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarının oluşturulması ve hayata geçirilmesi için,
- Eşit ve özgür olduğumuz, sömürünün baskının ortadan kaldırıldığı bir gelecek için,
- Hayatlarımıza sahip çıkmak için,

- Savaş ve işgal politikalarına geçit vermemek için; barış içinde bir arada yaşamak için,
- Demokratik ve laik bir yönetim için,
- Toplumsal cinsiyet eşitliği eğitiminin tüm kademelerde ve üniversitelerin tüm bölümlerinde zorunlu ders olarak okutulması için,
- Eğitim öğretim müfredatının, cinsiyet eşitliği perspektifi esas alınarak yeniden düzenlenmesi için,
- Eğitimde toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini ortadan kaldırmak ve kadınların yönetim düzeylerinde yer almalarını sağlamak amacıyla cinsiyet eşitliği sağlayan mekanizmaların oluşturulması, cinsiyet eşitliğinin esas alındığı bir çalışma yaşamı için,

***HAYDİ KADINLAR! EĞİTİM SEN'DE ÖRGÜTLENMEYE,
EMEĞİMİZİN VE YAŞAMLARIMIZIN ÖZNESİ OLMAYA...***

